

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

nimi: Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO

registrikood: 80040290

tänavatalu nimi, Endla tn 3
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 15189

telefon: +372 6419800, +372 6419804

faks: +372 6419805

e-posti aadress: talo@talo.ee

veebilehe aadress: www.talo.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	10
Bilanss	10
Tulemiaruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Netovara muutuste aruanne	13
Raamatupidamise aastaaruande lisad	14
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	14
Lisa 2 Raha	15
Lisa 3 Tööjõukulud	15
Lisa 4 Seotud osapooled	15
Aruande allkirjad	17

Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO

Reg nr 80040290

2016. aasta põhitegevuse aruanne

TALO, kui ametiühingute keskliit, hõlmates seitset sektoriliitu, lähtus oma tegevuses mittetulundusühingute ja ametiühingute seadustes sätestatust ning TALO põhikirjas määratletud eesmärkidest, mis arvestavad igakülgset liikmete huve ja õigusi.

Täiendavalt võeti tegevuse kujundamisel aluseks ILO, ETUC, NFS jt rahvusvaheliselt tunnustatud organisatsioonide suuniseid, aga samuti Euroopa Liidu erinevate institutsioonide poolt töö- ja sotsiaalkeskkonna arenguid mõjutavaid dokumente.

TALO juhatus oli aruandeperioodil seitsme liikmeline. Istungid toimusid regulaarselt, päevakorrad formuleeriti liikmete jaoks olulistest teemadest ning käsitleti kõiki valdkondi, mis mõjutavad ametiühingute, laiemalt kõigi töötajate tegevust ning kodanikuühiskonna arenguid.

Töötajaid esindava organisatsiooni kohustus on luua keskkond, mis kaasab enamuse töötajaskonnast ning tagab liikmetele, sõltumata nende töökoha haldusalluvusest või omandisuhtest, nende õigusliku kaitse ja huvide esindamise. Ühistegevus loob tasakaalustatud keskkonna, kus nii liikmed kui mitteliitunud on võrdselt koheldud ning suhtlus tööandjatega saab toimuda pariteetsel alusel.

Ametiühingute olulisem roll on läbi sotsiaaldialoogi ja kaasamise tagada informeerimise, konsulteerimise heauskne toimine, mis omakorda on aluseks kollektiivsete töösuhete protsessile.

Viimasel ajal on sotsiaaldialoog Eestis oluliselt paranenud ja kujunenud nii valitsuse ja poliitiliste ühenduste tegevusjuhiseks. Kindlasti mõjutab seda jõuliselt ka Euroopa Liidu erinevate institutsioonide tähelepanu sellele valdkonnale. Siia lisandub ka nn sotsiaalse Euroopa tuleviku toimumismudeli arendamine kõikidel tasanditel. Kindlasti väärrib sellega seoses mainimist ETUC soovitus kuulutada käesolev aasta nn *pay rise* aastaks, mis seab eesmärgiks hea töö õiglase väärtustamise.

Tulenevalt kuulus eelnimetatud teemade sisuline realiseerimine ka meie igapäevatöösse. Põhjendatud ja jõuline koostöökujundamine valitsuse ja teiste tööandjate esindajatega on andnud häid tulemusi.

Kindlasti mõjutab ühiskonna positiivset toimimist edendatav riigireform koos kohalike omavalitsuste reformiga. Oodatavad positiivsed lahendid on sündinud heatasemelises koostöös, sest ametiühingud olid ja on õigeaegselt ja piisavalt kaasatud kogu protsessi.

Kahjuks tuleb möönda, et nõ üleminekuperioodil on ka tõrkeid, mis väljenduvad lihtsalt – meie enam ei otsusta ja teisalt, meie veel ei otsusta. See olukord pärsib enim koostööd kohalike omavalitsustega.

Üldistades saab siiski väita, et riigis on toimunud olulised nihked kodanikuühiskonna arengutes – olgu selleks kasvõi otsekontaktid presidendi, peaministri ja teiste oluliste institutsioonide ja isikutega.

Uue valitsuskoalitsiooni sotsiaalne närv on aidanud kaasa paljude oluliste, seni lahendusteta teemade – haiguspäevade hüvitamine, tervislike eluviiside erisoodustamaksuvaba rahastamine, töövõimereformi edendamine, ka õiglase töötasupoliitika juurutamine – esilekerkimist ja ka praktilisi lahendusi.

Arengud on seda väärtuslikumad, kuna kõigisse protsessidesse on kaasatud ametiühingud, mis omakorda tõstab nende väärtust ühiskonnas.

Senisest sisulisemaks on muutunud ka kaasamine õiguskeskkonna kujundamisse. Näiteks töölepinguseaduse täiendus alaealiste rakendamiseks, töövaidluste lahendamise õigusruumi kaasjastamine ja koos sellega tööinspektsiooni volituste laiendamine on väärtused omaette.

Kindlasti tuleb jätkata töölepinguseaduse kaasajastamist, milline vajadus tuleneb muutustest tööturul – a-tüüpiliste töösuhete laienemine, kaugtöö, töö mitme tööandja juures, osatööaja kasutamine ja kõike seda koos üleilmastumise laienemisega – eeldab ka uut, laiemas plaanis rahvusvahelist regulatsiooni.

See tingib ka töötervishoiu ja tööohutuse õiguslike aluste muutmise vajaduse. Asjakohased institutsioonid on meie ettepanekuid arvestanud ja koostamisel on mitmed töödokumendid.

Teatud edasiminekut on ka pensionireformis. Kõik pensionivormid on analüüsimise all ning koostamisel nii muutuste ajateljed kui sisulahendid. Olulisemaks võiks hinnata pensionile siirdumise nn paindlike võimaluste ja ühiskonnale sobivate lahenduste otsimist.

Negatiivsena tuleb aga lisada, et jätkuvalt on blokeeritud tööõnnetuste ja kutsehaiguste kindlustusseaduse väljatöötamine. Kas seda saaks ja võiks asendada optimaalse rahalise panustamisega töökeskkonna arendamise preventiivsesse tegevusse, see nõuab täiendavat analüüsi ja lahendust.

Ametiühingute üheks kohustuseks on õiguskeskkonna selgitamine oma liikmetele. Mitmete koolituste kaudu on teatud tulemusi saavutatud, kuid võrreldes tööandjate panustamisega oma eesmärkide saavutamisse, oleme kahjuks tagaplaanil. Seega peaks meil olema oma õigustoimkond, kes konsulteerib liikmeid ning kui vajadusel esindab neid töövaidluste lahendamisel.

Eespool positiivselt hinnatud tööinspektsiooni tegevusele lisaks tasub hinnata ka töövaidluskomisjonide efektiivsuse kasvu. Kõik see stabiliseerib tööturu olukorda.

Omaette ja olulise peatüki ametiühingute töös moodustab otsene osalemine ja panustamine kollektiivsete töösuhete arendamisse.

Üleriigiliste läbirääkimiste tulemusena oleme saavutanud kolmel viimasel aastal olulise töötasu alammäära tõusu. Probleemiks on aga kujunemas see, et kõrgemate astmete tasakaalustamiseks napib vahendeid. Nii on mitmes asutuses tekkinud olukord, kus kõigi töötajate töötasu hakkab nõ tasalülituma, kaob motivatsioon edutamiseks või kvalifikatsiooni tõstmiseks. Järgmiste perioodide nõudmistes püüame sellele lahenduse leida.

Tõhusamat abistamist vajavad kohalike omavalitsusükuste halduses olevate meie liikmete kollektiivsete töösuhete korraldamine. Hetkel on praktiliseks takistuseks toimuv omavalitsusreform, millega on kaasnenud vastutaja hajumine.

Teatud lahenduseks oleks üleriigiliste kollektiivlepingute laiendamisvõimaluse kasutamine. Kuid ka selleks peavad kohalikud läbirääkijad pingutama, mida kahjuks mitte alati ei rakendata, kuna puudub piisav läbirääkimiste korraldamise oskus.

TALO funktsioonesse kuulub ka osalemine sotsiaaldialoogi partnerite kolmepoolsetes organites nagu töötukassa, haigekassa, kutsekoda ja mitmes *ad hoc* komisjonides. Kaasatuse sisuline tõus on andnud ühelt poolt positiivse tulemuse – väljatöötatavad dokumendid on kaasegsed ja tulevikku suunduvaid ettepanekuid arvestavad. Teisalt on sellega kasvanud oluliselt aktiivi töökoormus, seda nii ajaliselt kui probleemide erisustest tulenevalt.

Aktiivset osaluskohustust ühiskonnapoliitikas ja seda laiemalt, Euroopa Liidu tasandil, dikteerib Eesti eesistumine k.a. teisel poolel. Mitmete ürituste ettevalmistamine ja sellega seotud osalemine teistes riikides, nõuab nii aja- kui finantsressurssi. On küll virtuaalosalemise võimalus, kuid selliste ürituste ettevalmistamiseks on vajalikud otsekontaktid.

Eespool sai viidatud ametiühingute kohustusele osaleda tööturu kaasjastamise erinevates etappides. Toimuv tööhõivereform, kvalifikatsiooni vastavusnõude tagamine, hariduse ja tööturu vastastikuse nõudluse edendamine elukestva õppe kaudu, OSKA projekti realiseerimine, jne on kõik olulised tegevusvaldkonnad.

Siit järeldub, et globaalsed muutused avatud tööturul dikteerivad ka uusi käitumismalle ja kohustusi. Ei saa piirduda ainuüksi ühe asutuse, sektori teemadega. Kahjuks paljud liikmed ja mitteliikmed ei adu olukorda ja arvavad, et nii laialt ei pea tegutsema, piisab vaid nõ oma mätta vaate tasandist. Sellist suhtumist tuleb aga oluliselt muuta, sest tööjõu vaba liikumisega kaasnev võimalus valida riiki ja tegevusvaldkonda, toob kaasa ka kas osalusvõimaluse või – takistuse teistes ametiühingutes. Ettevalmistamatus ja teadmiste puudumine kahjustab töötajate oskust oma õiguste eest seista ja olla globaalsel tööturul võrdselt koheldud.

Täna seks olukorramudeliks on ka see, et enam ei ole klassikalist valge- ja sinikraade ametiühinguid. Sidusus erinevate sektorite vahel ja sees loob laiapinnalise uue organisatsioonikorralduse vajaduse. Nii võib üks töötaja olla tööl mitmes erinevas valdkonnas, mitmes riigis. Seega peavad ametiühingud otsima võimalusi uueks organisatsiooni struktuuriks, kus ei kuuluta enam ühte kindlasse ametühingusse vaid ollakse üldise, vaba liikeskonnaga liidu liige. Selline toimine eeldab aga seadusandluse ümberkorraldamist ja mõttelaadi muutmist osas, mis puudutab tööandja ja töötaja vaheliste suhete defineerimist ja õigusregulatsiooni formuleerimist. Taoline protsess eeldab kõigi Euroopa riikide ja ametiühingute ühistegutsemist.

Globaalsed muutused mõjutavad ka teiste kolmanda sektori organisatsioonide ja kutseliitude või poliitiliste ühenduste tegevusega seonduvat. Ühine nimetaja selles protsessis on – ilma koostööta kogub jõudu individualiseerumine, kapseldumine, mis takistab ühiste töötajakaitse eesmärkide püstitamist, nende lahenduste leidmist ja hajutab vastutust toimuva ees.

Kindlasti tuleb jätkuvalt eristada ja rõhutada ametiühingute olulisust töötajate õiguste kaitse korraldamisel. Kui teised liidud tegutsevad piisavalt kitsastes raamides siis ametiühingute diapasoon katab üldisemas plaanis kõiki töötajaid, seda eriti töö- ja sotsiaalvaldkonna teemade osas.

Paljuskki sõltub tulemuslikkus infovahetusest. Ühelt poolt laienev sotsiaalmeedia, teisalt üleilmastuv infovoog kuhjavad isiku tasandile mittevajalikku teavet. Samas püüd olla kõigega kursis elimineerib faktitäpsuse, hajutab tähelepanu. Personaalne infovahetuses ei kujunda seoseid, ei loo toimimiseks vajalikke otsustuskanaleid ja välistab ka vastutuse. Nii kujuneb küll klikkidele ja laikidele rajanev arvamushiskond, kuid kus tegelikkus toimib omasoodu. Millised ohud sellega kaasnevad, see nõuab üldisemat analüüsi ning sotsiaalmeedia oskuslikumat kasutamist.

Ametiühingute üheks põhiõiguseks on aktsioonipoliitika. Kui see õigus seguneb aga ülalkirjeldatud üksikarvamuste poolt genereeritavate ettepanekutega siis on oht tekkida seadusvastastel spontaansetel väljaastumistel, mille eesmärk ja tulemus võivad olla sobimatud.

Tulenevalt peavad ametiühingud sihipäraselt oma liikmeid ette valmistama aktsioonipoliitikaks ja tagama piisava kogemuspagasi ürituste korraldamiseks. Siia kuulub ka ühiskondliku arvamuse kujundamine – aktsioonipoliitika ja streigiõigus on ametiühingute põhiõigus.

Tegevuste planeerimisel, tehtu analüüsil ja uute eesmärkide püstitamisel on üldiseks nõudeks eelkõige liikmelisus, toimiv organisatsioonistruktuur, piisav inim- ja finantssressurss.

Liikmemaksudest olenev toimimisvõimalus peab olema stabiilne ja mahult piisav. Meie põhjalakolleegide seisukoht on selline, et liikmemakse kogutakse nii palju kui eesmärkide saavutamiseks just vajalik. Ka on nende seisukoht, et liikmemaks tuleb kontsentreerida sinna, kus selle kasutamine on kõige efektiivsem. Kuna vajadused muutuvad ajas siis kujundatakse liikmemaksu küsimused operatiivselt ühiste otsustuste alusel.

Kõigist neist teemadest on kirjutatud arengukavas *ametiühingud 2020*. Kuidas see alusdokument on töötanud, millised plussid või puudused selles ilmnevad, see analüüs peab olema igapäevane. Kahjuks mitmedki

organisatsioonid on selle olulise dokumendi kas unustanud või tegutsevad mitte sihipäraselt.

Siia kuulub ka TALO ja EAKL, laiemalt kõigi ametiühinguorganisatsioonide koostöövõimaluste otsimine, realiseerimine. Teatud teemade osas – pensionireform, töölepinguseaduse muutused, töövaidluste lahendamise õigusruum, etc – on koostöö positiivsed näited. Kuid kriitilisemalt hinnates on koostöö paljuskii kaootiline, pigem tagantjärele informeerimisele tuginev. Mõnelgi juhul on koostöö pärsitud põhjendamatu rivaalitseamisega – kes saavutab endale parima ühiskondliku hinnangu. Selline lähenemine kahjustab vaid meie endi mainet.

TALO kui keskliit osaleb jätkuvalt ETUC, BASTUN/NFS, BLSN, ILO, ECOSOC, EUROCADRES, etc, eri riikide kesk- ja sektoriorganisatsioonide koostöös. Erinevad organisatsioonid korraldavad palju üritusi, kuhu kahjuks alati ei jõua. Samas on järjest paranenud infovahetus veebikeskkonnas. Kuid teabemaht kasvab enam, kui suudame seda vastu võtta või ka väljastada. Seega oleks mõistlik, kui just väliskoostöö osas oleks kaks keskliitu enim koostööaldisid.

Ametiühing on just nii tugev, kui suur on tema liikmeskond. Kas ja milline peaks olema TALO kui keskliidu, liikmesliitude, sektorite ja asutuste organisatsiooni struktuur – on järjepidevat tähelepanu nõudev teema. Vaatamata olulisele panustamisele liimesliitude ja juhatuse liikmete poolt, aktiivi kaasamisele kindlate teemade arendamiseks ja erinevate koostöövõimaluste rakendamiseks, tuleb olla kriitiline - vajame enamat. Oluline roll selles on info jõudmisel tavaliikmeni, vastasel korral ei tunnetata kohtadel, millega sektori- või keskliidu tasemel tegeletakse ja mis sellest kõnetab enim üksikliiget. Seega ootab vastust elementaarne küsimus – mis kasu ma ametiühingust saan.

TALO majandamine, raamatupidamise tegevus ja aruandlus käsitletakse revisjonikomisjoni aktis. TALO eelarve kinnitatakse üldkogul. Piiratud võimalustele vaatamata suutis TALO aruandeprioodil täita kõik võetud kohustused.

TALO tänab juhatuse liikmeid, üldkogul osalenuid, igapäevatöös kaasaaitajaid nende panustamise eest.

Kokkuvõtvalt. TALO teenib oma liikmete huve ja selle kaudu panustab ühiskonna arengusse.

TALO revisjonikomisjon tegi üldkogule ettepaneku hinnata TALO 2016. aasta tegevus õigus- ja sihipäraseks ning anda hinnag – rahuldav.

Koosoleku juhataja

Koosoleku protokollija

Ago Tuuling

Haldi Ojamaa

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Varad		
Käibevarad		
Raha	161	144
Nõuded ja ettemaksed	3 336	2 892
Kokku käibevarad	3 497	3 036
Kokku varad	3 497	3 036
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	8 051	7 013
Kokku lühiajalised kohustised	8 051	7 013
Kokku kohustised	8 051	7 013
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-4 101	-2 395
Aruandeaasta tulem	-453	-1 582
Kokku netovara	-4 554	-3 977
Kokku kohustised ja netovara	3 497	3 036

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	8 103	7 761
Kokku tulud	8 103	7 761
Kulud		
Mitmesugused tegevuskulud	-3 417	-3 474
Tööjõukulud	-5 139	-5 869
Kokku kulud	-8 556	-9 343
Põhitegevuse tulem	-453	-1 582
Aruandeaasta tulem	-453	-1 582

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	-453	-1 582
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1	1
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	469	1 692
Kokku rahavood põhitegevusest	17	111
Kokku rahavood	17	111
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	144	33
Raha ja raha ekvivalentide muutus	17	111
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	161	144

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	-2 395	-2 395
Korrigeeritud saldo 31.12.2014	-2 395	-2 395
Aruandeaasta tulem	-1 582	-1 582
31.12.2015	-3 977	-3 977
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	-3 977	-3 977
Aruandeaasta tulem	-453	-453
Muud muutused netovaras	-124	-124
31.12.2016	-4 554	-4 554

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO on koostanud raamatupidamise aastaaruande vastavalt Raamatupidamise seaduse §-le 17 Eesti hea raamatupidamistava kohaselt.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Arvestuspõhimõtted on vastavuses raamatupidamise seaduses sätestatud alusprintsipidega ja Raamatupidamise Toimkonna juhenditega.

Vigade korrigeerimine

Vigade korrigeerimist ei tehtud.

Finantsvarad

Finantsvarasid ei ole.

Raha

Pangaarve jääk võrdub bilansis näidatuga.

Sularaha kassas on aastavahetuse seisuga inventeeritud. Selle jääk vastab bilansis näidatule.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas tehinguid toimunud ei ole.

Finantsinvesteeringud

Finantsinvesteeringuid teostatud ei ole.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Ei ole.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ja kohustusi on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, mis lühiajaliste nõuete ja kohustuste puhul on võrdne nende nominaalväärtusega.

Varud

Ei ole.

Bioloogilised varad

Ei ole.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvara MTÜ-I ei ole.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivara arvel ei ole.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1501 eurot

Rendid

Rendile võetud ja rendile antud vara ei ole.

Finantskohustised

Finantskohustusi ei ole.

Annetused ja toetused

Aruandeperioodil annetusi ja toetusi saadud ei ole.

Tulud

Tulude aruande koostamisel lähtutakse RTJ 14 lisas toodud skeemist.
tulud on kirjendatud tekkepõhiselt.

Kulud

Kulud on kirjendatud tekkepõhiselt.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on juhatus ja revisjonikomisjon. Seotud isikutega tehinguid tehtud ei ole.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku raha	161	144

Lisa 3 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	3 949	4 404
Sotsiaalmaksud	1 190	1 465
Kokku tööjõukulud	5 139	5 869
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	2

Lisa 4 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2016	31.12.2015
Juriidilisest isikust liikmete arv	7	7

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	0	0	0	0
Tütarettevõtjad	0	0	0	0
Sidusettevõtjad	0	0	0	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ühinged	0	0	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0	0
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0	0
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2016	2015
Arvestatud tasu	3 830	3 830

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.05.2017

Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO (registrikood: 80040290) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
AGO TUULING	Juhatuse liige	12.06.2017
Resolutsioon:	Kinnitada 2016.a majandusaasta aruanne	
MADIS IGANÕMM	Juhatuse liige	12.06.2017
RIINA VIIDING	Juhatuse liige	12.06.2017
JAAK TAMMEARU	Juhatuse liige	12.06.2017
REGINA VARRET	Juhatuse liige	12.06.2017
ENO PERTMAN	Juhatuse liige	13.06.2017
ELINA REEDI	Juhatuse liige	15.06.2017

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Ametiühingute tegevus	94201	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6419800
Telefon	+372 6419804
Faks	+372 6419805
E-posti aadress	talo@talo.ee
Veebilehe aadress	www.talo.ee